

ТИПОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН

Підгурська І.А., аспірант, Тернопільський Національний Економічний Університет

Постановка проблеми. Міжнародне економічне партнерство є важливим інтегруючим елементом ринкової економіки та складовою частиною міжнародних економічних відносин. А тому виникла гостра необхідність у типологізації партнерських утворень та союзів, з метою визначення основних принципів та закономірностей функціонування партнерських об'єднань.

Аналіз досліджень. Дослідженням партнерських відносин та їх типологізацією в контексті різнобічних наукових підходів займалися Мадісон В., Шахов В., Столяров А., Татаринцева А, Цимбалістий В.Ф., Карпунін М.Г., Любинецький Я.Г., Гетьман В.Г., та інші.

Мета дослідження. Дослідити типи та види міжнародних партнерських відносин та характерні ознаки, притаманні для партнерських утворень та союзів.

Виклад основного матеріалу. Перш за все, варто відзначити, що проблема визначення типології партнерських відносин стосується неузгодженості класифікаційних ознак партнерських відносин, думок окремих авторів щодо мотиваційної основи партнерів, рівнів формування партнерських відносин та суб'єктів формування партнерських відносин. Оскільки у науковій літературі відсутні критерії щодо класифікації міжнародних партнерських відносин на різні типи, рівні та види, більшість дослідників віддає перевагу одному критерію – суб'єкту цих відносин, оскільки, природа будь-яких суспільних відносин, не тільки міжнародних, визначається природою їх суб'єктів.

Типологія є одним із найважливіших засобів і прийомів теоретичного аналізу міжнародних відносин. Типологічний аналіз дає можливість виявити найбільш загальні і найбільш істотні характеристики, ознаки, сторони міжнародних партнерських відносин. Типологічна процедура визначається насамперед за істотними родовими ознаками міжнародних відносин.

Типологія учасників міжнародних партнерських відносин стосується виокремлення типів активних учасників партнерських відносин (суб'єктів) та співвідношення між ними.

У системі МЄВ переплітаються і взаємодіють суб'єкти різних господарських рівнів. Можна виділити принаймні чотири структурних рівні економічної взаємодії, в межах світового господарства: мега-, макро-, мезо- і мікрорівень, або міжнародний, міжкраїнний, регіональний, національний і рівень підприємства чи фірми. На кожному з цих рівнів принципи партнерства реалізуються через координацію економічної політики шляхом підписання міждержавних угод та договорів, з метою об'єднання (інтеграції) економічних потенціалів окремих країн та в ході розв'язання суперечностей, які виникають між учасниками міжнародних економічних відносин.

Партнерські об'єднання та союзи, які формуються на цих рівнях, мають характерні ознаки, певний тип та вид партнерських відносин, рівень інтегрованості, стратегічну орієнтацію та інше (табл. 1).

Таблиця 1

Типологія та характерні ознаки міжнародних партнерських відносин

Типи партнерських відносин	Види партнерських відносин	Характерні ознаки
Партнерські відносини міжнародних організацій	Геополітичні(між міжнародними організаціями)	1) взаємне визнання та довіра; 2) довготривалість відносин; 3) узгоджені позиції у геоекономічному просторі; 4) наявність спільних інтересів та проблем розвитку; 5) використання політичних механізмів узгодження намірів.
	Політико-економічні(між міжнародними організаціями та окремими країнами)	1) взаємне визнання та довіра; 2) взаємовигідність і довготривалість співпраці;

		3) узгоджені позиції у геоекономічному та геополітичному просторах; 4) окресленість сфери та цільової орієнтації співробітництва; 5) використання усталених й конструктивних форм взаємодії для створення нових цінностей.
Транснаціональні партнерські відносини	Комплексні двосторонні (між двома країнами)	1) взаємне визнання незалежності держав; 2) специфічність («ексклюзивність») довгострокових відносин між двома країнами, що відображає спільність їх інтересів; 3) стабільність стратегічних цілей співробітництва на засадах партнерства; 4) комплексний і системний характер двостороннього співробітництва; 5) використання усталених й конструктивних форм взаємодії для створення нових цінностей.
	Інтеграційної взаємодії на мезорівні економіки, включаючи а) міжрегіональні	1) взаємне визнання країн-членів економіко-політичних альянсів; 2) геополітична взаємозалежність; 3) двостороння співпраця в кількох сферах (синергізм співробітництва); 4) окресленість та визначеність партнерської взаємодії; 5) стабільність стратегічних цілей у розв'язанні спільних проблем.
	б) транскордонні	1) взаємне визнання та довіра; 2) двостороння співпраця; 3) взаєморозуміння спільних економічних та соціальних проблем по обидва боки кордонів; 4) стабільність стратегічних цілей співробітництва на засадах партнерства; 5) сприяння безпеці та зовнішньоекономічним відносинам держав.
Міжфірмові партнерські відносини	Інтеграційної взаємодії на мікрорівні економіки	1) мотивація на мікр-, макро-, мезорівнях, внаслідок узгодження інтересів; 2) співпраця між партнерами на взаємовигідній основі; 3) наявністю загальної для партнерів стратегії для реалізації поставлених цілей; 4) унікальністю вкладу кожного з партнерів та розподіл відповідальності при досягненні

		спільної мети; 5) прояв міжособистісних (інтеграційних) зв'язків, що сприяють створенню нової цінності для обох партнерів.
--	--	---

З таблиці 1 видно, що для кожного рівня партнерських відносин характерні певні види об'єднань. Так, для мегарівня характерні партнерські союзи між міжнародними організаціями та країнами, для макрорівня, – міжкраїнна співпраця на основі угод та договорів, яка на мезорівні переростає у міжрегіональне та транскордонне співробітництво, а на мікрорівні – інтеграція підприємств та створення густої павутини міжособистісних зв'язків та внутрішніх інфраструктур, що сприяють освоєння нового досвіду та обміну знаннями, які кожен учасник вносить в союз.

Однією із характерних ознак, спільною для всіх рівнів партнерських утворень – є загальне визнання та довіра рівних суб'єктів партнерських відносин. Як бачимо, незалежно від того, хто є суб'єктом міжнародних відносин – держави, організації чи окремі підприємства, важливим та обов'язковим елементом їх співпраці є довіра до партнера по бізнесу.

Довготривалість співпраці ще одна характерна ознака для всіх рівнів партнерської взаємодії, внаслідок якої підвищується рівень взаєморозуміння партнерів, отримуються конкурентні переваги, скорочуються витрати, час на трансакцію зменшується, знижуються ризики та досягається синергетичний ефект.

Наявність стратегії, мети, форм взаємодії партнерів різняться в залежності від рівня реалізації партнерських відносин та їх учасників. На мегарівні інтереси, цільова орієнтація та форми взаємодії суб'єктів партнерських відносин перш за все залежатимуть від узгодженості позицій у геополітичному чи гео економічному просторі.

Так, на мегарівні колективним учасником міжнародних відносин є міжнародні організації, через те що інституції та органи, які виникли в їх межах, забезпечують реалізацію інтересів держав, осіб чи суспільних груп, що їх створили.

Н. Ломагіна зазначає, що міжнародні організації виконують три найважливіші функції:

1) є засобом реалізації національних інтересів держав, що досягається встановленням окремими з них фактичного контролю за діяльністю керівних інституцій міжнародних організацій;

2) є ареною для дискусій та зіставлення позицій держав у межах їхнього постійного дипломатичного представництва у діяльності окремих інституцій;

3) є активним суб'єктом міжнародних відносин, оскільки чимало з них володіють досить розгалуженими та самостійними інституціями, співпрацівники яких не завжди асоціюють свою діяльність з політикою своїх національних держав.

Економічні інтереси учасників, погоджені в таких організаціях як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк, Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД), Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (ФАО), Міжнародна організація праці (МОП), Світова організація торгівлі (СОТ) тощо, стають загальними, тобто проявляються як інтернаціональні. Разом з тим згадані міждержавні організації виявляють свої інтернаціональні економічні інтереси через співробітництво з країнами, що не входять до складу цих організацій.

Окрім цього, П.І. Зорґбіб відмічає політичну волю до співробітництва та партнерства як одну із важливих характеристик міжнародних організацій, а також автономність компетенцій і рішень, що беззаперечно є однією з характерних рис партнерських союзів.

Оскільки, політична воля до співробітництва є найважливішою причиною виникнення міжнародних організацій, міждержавні інституції створюються на довгостроковій основі та передбачають взаємовигідну співпрацю на партнерських засадах.

Безперечно діяльність міжнародних організацій є ефективною формою міжнародного економічного партнерства, оскільки особливості діяльності міжнародних організацій істотно спрощують взаємини між державами, даючи змогу реалізувати низку спільних інтересів та вирішити спільні проблеми поза традиційними процедурами, передбаченими у міждержавних відносинах.

В рамках міжнародних організацій реалізується ряд інвестиційних проектів, здійснюється науково-технічне співробітництво, регулюється торгівельна діяльність. Міжнародні організації полегшують врегулювання деяких міжнародних конфліктів. Проте, одні організації переслідують економічні цілі (ОЧЕС), інші – політичні, “неурядові організації”, такі як Грінпіс, МКЧХ покликані на міжнародні рівні без прибуткової мети розв'язувати найрізноманітніші завдання (наукові дослідження, гуманітарні акції, захист прав людини, охорона довкілля).

Політико-економічні партнерські відносини між міжнародними організаціями та країнами також вимагають узгодженості позицій у гео економічному та геополітичному просторі та окресленості сфери цільової орієнтації співробітництва. Так, Україна є членом МВФ, Організації чорноморського економічного

співробітництва, СОТ, ЄБРР, та ін.. Крім того, Україна є спостерігачем у таких організаціях як: ЄврАзЕС, Франкфонія, Рада країн Балтійського моря, та інших.

Комплексне двостороннє співробітництво між двома країнами характеризується специфічністю (ексклюзивністю) довгострокових партнерських відносин, що відображає спільність їх інтересів. Це може бути співробітництво у одній чи кількох сферах між партнерами, що співпрацюють на принципах взаємного визнання та характеризуються стабільністю стратегічних цілей на засадах партнерства.

Кожна держава, вирішуючи свої внутрішні, а тим більше зовнішні проблеми, вступає в економічні відносини з іншими державами та міжнародними економічними організаціями. Специфічність партнерських відносин може характеризуватись наявністю чинників, серед яких, окрім рівня розвитку економіки, можна виділити міжнародний поділ праці, природні та кліматичні умови, географічне положення, доступ до морських шляхів, наявність трудових ресурсів тощо. З огляду на ці та інші чинники держави вступають у певні відносини або безпосередньо, або через створені для цього угруповання країн, міжнародні економічні організації.

Нині важливою передумовою ефективної партнерської взаємодії держави, а також найголовнішою гарантією забезпечення її національної безпеки стає активна участь у міжнародному економічному співробітництві на основі належного дотримання принципів і норм міжнародного права, стабільність стратегічних цілей співробітництва на засадах партнерства, комплексний і системний характер двостороннього співробітництва та використання усталених й конструктивних форм взаємодії.

Економічна ефективність таких міжнародних відносин за сприятливих політичних умов може бути надзвичайно високою. Наприклад, така маленька держава, як Люксембург, для забезпечення функціонування своєї промисловості змушена імпортувати вугілля, кокс, залізну руду, машини та обладнання, нафтопродукти, тканини та зерно. Експортує вона переважно сталевий прокат, добрива та цемент і має валовий національний продукт, який дорівнює приблизно 41 тис. дол. США на душу населення. Для порівняння: у США цей показник становить 24 тис. дол. США, у Франції — близько 22 тис. дол.

Подібні приклади свідчать, що в умовах зростаючої інтернаціоналізації світового господарства економіка окремої країни багато в чому залежить від рівня розвитку економіки інших держав. Будучи складовою світової економіки, вона не може успішно розвиватись у відриві від неї, тому виникає потреба в узгодженні зовнішньоекономічної політики різних країн і стратегії щодо її реалізації.

Таким чином, на макрорівні надзвичайно важливим аспектом діяльності держави є підготовка та підписання різноманітних договорів та угод про партнерство та співробітництво з іншими державами та міжнародними організаціями. Оскільки держава виступає своєрідним гарантом виконання підписаних угод і створює сприятливі умови для діяльності підприємств, фірм, організацій і ін., довгострокові угоди створюють основу для всебічного поглиблення світогосподарських зв'язків та забезпечують двосторонню, взаємовигідну співпрацю між партнерами.

Так, на міждержавному рівні підписані ряд угод України з усіма країнами СНД про вільну торгівлю, угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС, міждержавні угоди про транскордонне співробітництво на регіональному рівні, угода про партнерство та співробітництво між Європейським Співтовариством, його країнами-членами та Україною (підписана 16 липня 1994 та ратифікована законом України N 237/94-ВР від 10 листопада 1994), та інші.

Варто зауважити, що інтеграція економічних потенціалів окремих країн, шляхом підписання міждержавних договорів про співробітництво є важливою умовою партнерської взаємодії. Саме в трикутнику “національна економіка — транснаціоналізація — регіональна інтеграція” знаходяться і ключові проблеми економічної взаємодії України зі світом.

Взаємне визнання та двостороння співпраця є також характерною особливістю міжнародних партнерських відносин мезорівня. Саме взаєморозуміння спільних економічних та соціальних проблем по обидва боки кордонів сприяло запровадженню Європейського інструменту сусідства і партнерства (ІЕСП), що значно збільшило обсяг транскордонного співробітництва як кількісно, так якісно.

Зокрема, програми транскордонної співпраці спрямовані на:

- підтримку економічного та соціального розвитку в регіонах по обидва боки спільних кордонів
- розв'язання спільних проблем у таких сферах як захист довкілля, охорона здоров'я, боротьба з організованою злочинністю
- надійність та безпеку кордонів
- підтримку місцевих транскордонних ініціатив з розвитку безпосередніх контактів між людьми.

В рамках програм транскордонного співробітництва фінансуються спільні програми, що виконуються сусідніми країнами. Головна мета таких програм полягає в підтримці сталого розвитку по обидва боки зовнішніх кордонів ЄС, сприяння допомозі задля зменшення різниці у стандартах життя, у розв'язанні існуючих проблем та наданні додаткових можливостей, пов'язаних із розширенням ЄС і близькістю регіонів через їх наземні і морські кордони.

Так, протягом 2007-2013 років Євросоюз надасть близько 1 мільярду євро на посилення транскордонного співробітництва. Українські місцеві органи влади, недержавні організації та інші інституції мають можливість отримати фінансову підтримку за трьома програмами співробітництва: Польща – Білорусь – Україна, Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна, Румунія – Україна – Молдова. Також Україна отримає фінансування в рамках басейну Чорного моря, та програм-наступників CADSES – Центральноєвропейської програми та Південно-Східного Європейського простору.

Інтеграційні процеси, що розгорнулися в останні десятиріччя, актуалізують регіональний аспект світогосподарських зв'язків. Так, Бенілюкс став першою ланкою інтеграційного процесу в Європі та є надзвичайно розвиненим європейським регіоном, що наслідуює найкращі традиції Старої Європи, посідаючи провідне місце як в Європейській економіці, так і в світовому господарстві. Країни Бенілюксу щороку покращують показники зростання економіки, залишаючися найперспективнішими країнами регіону.

Саме існування геополітичної взаємозалежності, що іноді може базуватися на географічній (наявність у більшості випадків загального кордону й історично сформованих економічних зв'язків) або культурно-історичній близькості двох держав сприяє створенню економіко-політичних альянсів між країнами, що ставлять за мету досягнення спільних цілей надзвичайної ваги, які не в змозі досягти інші держави. Необхідність регіональної інтеграції країн обумовлена проблемами розвитку окремих національних економік, які не можуть бути вирішені країнами самостійно, або на основі існуючих міжнародних зв'язків.

Дослідження показали, що до регіональних утворень, як правило, входять країни зі схожими умовами розвитку, які мають спільні кордони і значний досвід взаємного економічного співробітництва.

Двостороння співпраця цих країн у кількох сферах сприяє синергізму співробітництва та стабільності стратегічних цілей у розв'язанні спільних проблем.

На регіональному рівні приймаються і реалізуються програми, які набувають вирішального значення в системі зовнішньоекономічних відносин держав, а також у їхньому економічному та науково-технічному розвитку. Особливо виразно ці процеси проявляються в ЄС, у регіональному об'єднанні АСЕАН (Південно-Східна Азія), у північноамериканському регіоні.

Регіональна інтеграція країн, з одного боку, виступає як вища форма прояву глобалізаційних процесів (при якій міжнародні економіко-політичні взаємозв'язки стають настільки міцними, що відбувається глибоке переплетіння національних інтересів держав-учасниць), а, з іншого боку, є інструментом економічної і політичної безпеки країн-членів регіонального об'єднання.

Специфіка процесів регіональної інтеграції полягає у вирівнюванні соціально-економічних показників всіх країн-членів співдружності. Країни-аутсайтери беруть на себе зобов'язання щодо перебудови своєї економіки і доведення соціально-економічних показників до певного встановленого рівня в регіональному об'єднанні, а країни-лідери надають їм фінансову та іншу допомогу. Тобто, наявність спільних соціально-економічних і політичних інтересів та розробка єдиної стратегії щодо їх досягнення, і є основною ознакою колективу інтегрованих держав.

Основною ціллю, що ставлять перед собою країни, які пішли шляхом регіональної інтеграції, є досягнення сталого економічного розвитку з метою подальшого підвищення соціально-економічного та культурного добробуту всіх громадян країн-членів регіонального об'єднання, на основі формування єдиного соціально-економічного і політичного простору.

Регіональні об'єднання не замикаються у своїх межах, а тісно взаємодіють з іншими економічними угрупованнями, окремими державами. Так, ЄС на основі спеціальних угод здійснює співробітництво з рядом країн, що розвиваються. Країни Східної Європи уклали договори про економічне співробітництво зі «Спільним ринком». Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ) теж розвиває широкі ділові стосунки з ЄС. 24 економічно розвинуті країни об'єднані з Організацією економічного співробітництва й розвитку (ОЕСР). Регіональні об'єднання існують також у Південній і Центральній Америці, в Західній і Східній Африці, в Південній Азії, на Арабському Сході тощо. Важливу роль у світовому господарстві відіграють інші економічні об'єднання, такі, наприклад, як Організація країн – експортерів нафти, угоди експортерів цукру, кави, какао та ін..

Регіональні міждержавні об'єднання – військово-політичні та економічні коаліції і союзи, інтеграційні організації виступають важливим суб'єктом системи міжнародних партнерських відносин. В основі створення таких об'єднань лежать, як правило, спільні або суміжні інтереси та цілі держав-учасниць, прагнення використовувати об'єднану сукупну силу для досягнення своєї мети.

Сьогодні у світі нараховується близько 20 економічних регіональних угруповань. Серед них до найбільш ефективно діючих можна віднести: в Західній Європі - Європейський Союз (ЄС); у Північній Америці - Північноамериканську угоду про вільну торгівлю (НАФТА); у Південній Америці – Південний спільний ринок (МЕРКОСУР); в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні – Азіатсько-Тихоокеанське економічне співтовариство (АТЕС); в Південно-Східній Азії - Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН).

Таким чином інтенсивний розвиток інтеграційних процесів на всіх рівнях - на рівні фірм, регіонів і світу в цілому, який є характерною ознакою сьогоденних міжнародних економічних відносин, проявляється у

більш тісному співробітництві на основі партнерської взаємодії і взаємопроникненні окремих національних господарств, забезпеченні умов концентрації виробництва і переплетіння капіталів, проведенні узгодженої міждержавної економічної політики. При цьому глибина і масштаби інтеграційних процесів в різних регіонах світу різні.

Оскільки, на макрорівні економічна інтеграція здійснюється на основі формування економічних об'єднань держав і узгодження національних політик, то на мікрорівні процес міжнародної інтеграції іде шляхом взаємодії її відтворювальних суб'єктів (підприємства, фірми), що сприяє взаємопроникненню і зрощуванню національних економік.

Проте, міждержавне і міжфірмове співробітництво в більшій мірі поступається науково-технічній співпраці в рамках ТНК, мережових міжнародних бізнесових утворень та стратегічних альянсів.

Таким чином, важливою формою партнерської взаємодії на мікрорівні є розвиток спільного підприємництва, що найбільш поширене як «joint ventures» (спільні, змішані підприємства). У межах спільних підприємств виникає своєрідний тип економічних відносин. За допомогою цих підприємств вирішується ряд проблем економічного розвитку, насамперед залучення зарубіжних інвестицій, впровадження нових технологічних процесів, сучасних методів управління виробництвом.

Характерною особливістю партнерських відносин цього рівня є унікальність вкладу кожного з партнерів у спільну справу. Об'єднання зусиль партнерів з різних держав і переміщення частин виробничих ресурсів в іншу стратегічну зону господарювання для освоєння нових видів діяльності на зовнішніх ринках сприяє збільшенню міжособистісних (інтеграційних) зв'язків. Завдяки зовнішнім партнерським відносинам компанія здобуває цінні ресурси і можливості, яких не могла б отримати в іншому разі, а найважливішою умовою об'єднання зусиль є усунення суперечностей і побудова глибоких, довгострокових відносин. Так поєднання зусиль незалежних партнерів створює синергізм співробітництва та сприяє створенню нової цінності для обох партнерів.

Україна як незалежна держава, що продекларувала і активно здійснює курс ринкових перетворень, має порівняно невеликий досвід здійснення спільного підприємництва на власній території. За 2004 – 2009 роки створено понад 3 тисячі спільних підприємств різної галузево-функціональної спрямованості. Найбільша кількість (майже 90 %) МСП створена на двосторонній основі і функціонує у промисловості України. Частка українських партнерів у статутному фонді МСП коливалися від 40 до 90% і в середньому дорівнювала 57 %.

У створенні МСП на території України взяли участь майже 40 країн світу. Найбільш активні (за кількістю створених спільних підприємств) – США, Німеччина, Швейцарія, Австрія, Польща, Угорщина, Болгарія, Італія, Канада. Одні з них створюються для того, щоб прискорити вихід на новий ринок, другі – для розробки і запуску у серійне виробництво нової продукції, треті – для отримання навичок і знань або розподілення витрат із партнером.

Висновок. Проведений типологічний аналіз міжнародних партнерських відносин розкриває ряд специфічних ознак, характерних для кожного рівня партнерських відносин.

На мегарівні, тобто на рівні міжнародного співтовариства, об'єданого в систему ООН, формуються найбільш загальні положення щодо суті та змісту міжнародного бізнесу. Саме тому, на цьому рівні ми виділи геополітичні міжнародні партнерські відносини (між міжнародними організаціями) та політико-економічні (між міжнародними організаціями та окремими країнами). На макрорівні (тобто на регіональному і міждержавному) – загальні положення ООН пристосовуються до особливостей регіонального й міждержавного співробітництва. Тому, на макрорівні формуються транснаціональні партнерські відносини. Адже, у країн Західної Європи проблеми розвитку міжнародних економічних зв'язків інші в порівнянні з проблемами постсоціалістичних країн Східної Європи. Це ж саме можна сказати й про країни Африки, Азії, Америки. На мезорівні (тобто на рівні галузі або сфери виробництва) – розвиток міжнародного бізнесу відображає особливості галузі чи сфери виробництва народного господарства країн-партнерів. Сукупність організаційно-економічних і правових норм мезо- та макрорівня утворюють необхідне зовнішнє середовище для реалізації міжфірмових партнерських відносин мікрорівня.

На мікрорівні (тобто на рівні фірми, підприємства) - реалізується конкретний бізнес-план щодо взаємодії з фірмами і підприємствами зарубіжних країн. На сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин значно інтенсифікували свою діяльність підприємства, фірми, виробничі об'єднання, товариства, асоціації. Названі суб'єкти міжнародних господарських зв'язків реалізують конкретні економічні проекти, які відповідають завданням їх власного економічного розвитку та розвитку країни, їх функціонування й інтенсифікації господарських зв'язків зарубіжних партнерів.

РЕЗЮМЕ

Виявлено основні типи та види міжнародних партнерських відносин та специфічні ознаки, характерні для певного рівня міжнародних партнерських відносин.

Ключові слова: типи партнерських відносин, міжкраїнна співпраця, транскордонне співробітництво, міжрегіональні організації, інтеграційні об'єднання.

РЕЗЮМЕ

Выявлены основные типы и виды международных партнерских отношений, и специфические признаки, характерные для определенного уровня международных партнерских отношений.

Ключевые слова: типы партнерских отношений, трансграничное сотрудничество, межрегиональные организации, интеграционные объединения.

SUMMARY

Main types, kinds and specific features of international partnerships were discovered.

Key words: types of partnerships, cross-border cooperation, interregional organizations, and integration associations.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Владимирова И.Г. Организационные формы интеграции компаний/И.Г. Владимирова // Менеджмент в России и за рубежом. – 1999.– №6. – с.65
2. Задої А.О. Міжнародні стратегії економічного розвитку / А.О. Задої // Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 332с.
3. Кривонос Р. Інтеграція велить не квапитись і не впадати у відчай / Р.Кривонос// Віче – 1996. – № 12. – с. 96-101.
4. Мережко О. О. Право міжнародних договорів: сучасні проблеми теорії та практики / О.О. Мержко // Монографія. — К., 2002. — 344с.
5. Савельєв Є.В., Мельник В.В., Чеботар С.І. Українсько-польські економічні відносини у контексті стратегічного партнерства / Є.В.Савельєв, В.В. Мельник, С.І. Чеботар // Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – 334с.

Типологія та організаційні форми міжнародних партнерських відносин.
Підгурська І.А., Підгурская И.А., Pidhurska I.

Відомості про автора:

Анкета.

Підгурська Ірена Андріївна, аспірант кафедри міжнародного економічного партнерства, Тернопільського Національного Економічного Університету.
(тел.. 097 697 0219, E-mail: irenapidhurska@yahoo.com).